

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XIV, A.

MAANMITTAUS.

20.

MAANMITTAUS-YLIHALLITUKSEN

KERTOMUS VUODELTA 1904.

HELSINGISSA,
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA,
1906.

Maanmittaus-ylihallituksen kertomus maanmittauksen menosta Suomessa vuonna 1904.

Täten saa Ylihallitus 50. §:n mukaan armollisessa asetuksessa Maanmittaushallituksesta y. m. 15. päivältä Toukokuuta 1848 antaa kertomuksen maanmittaustoimen menosta Suomessa vuoden 1904 kuluessa ja siinä tarkoituksessa ensin tehdä selkoa oloista ja toimista

Ylihallituksessa.

Ylihallituksen virkamiehistössä ovat seuraavat muutokset tilivuoden kuluessa tapahtuneet:

Lääninmaamittari Walter Johannes Nohrström määrättiin 10. Marraskuuta edelleen hoitamaan avonaista Ylitirehtöriin-apulaisen virkaa kunnes se tulisi vakinaisesti täytetyksi;

Salmin kihlakuunan kruununvouti Johannes Willehad Broman nimitettiin 24. Maaliskuuta avonaisena olleeseen sihteerinvirkaan; ja

Senaatin ylimääräinen kopisti, filosofian maisteri Matti Alfred Malkki määrättiin 19. Lokakuuta avonaisena olleeseen kanslistin virkaan.

Töitä on ylihallituksessa ollut seuraava määrä:

Ylihallituksen diarioista vuodelta 1903 toimen varalle siirrettyjä juttuja ja asioita	61
Tilivuotena lisääntulleita	1,435
Yhteensä	1,496

Näistä käsiteltiin vuoden kuluessa lopullisesti 1,443 ja vuoteen 1905 jätettyinä siirrettiin toimen varalle 53 juttua ja asiaa. Edellämäinnittuin asiain käsittely on aiheuttanut 1818 toimitusta, niiden joukossa 173 lausuntoa Keisarilliseen Senaattiin, joista lausunnoista 22 on koskenut kysymykseen tulleita isojaonjärjestelyjä yhtä monessa eri jakokunnassa, nimittäin 2 Uudenmaan, 8 Turun ja Porin, 6 Hämeen, 2 Kuopion, 3 Vaasan ja 1 Oulun läänissä.

1904 vuoden kuluessa on Ylihallitus antanut seuraavat kiertokirjeet:

- 1) 3. Kesäkuuta: palkkioista maanmittaustoimituksista ennenkuin palkkiolasku on maanmittausrevisionissa tarkastettu;
- 2) 25. Heinäkuuta: jäsenien ja varajäsenien y. m. vaalista Suomen siviiliviraston leski- ja orpokassan johtokuntaan; ja
- 3) 13. Lokakuuta: Suomen siviiliviraston leski- ja orpokassan vaatimista tiedoista kassan osakkaista ja heidän perhesuhteistansa.

Ylihallituksen arkisto.

Ylihallituksen arkistoon on saatu sekä siellä tarkastettu ja rekisteröity: karttain ja asiakirjain uudistuksia 1,424 erityisestä lohkokunnasta, kylästä tahi tilasta, joista karttauudistukset käsittävät 2,476 ja uudistetut asikirjat 5,490 regaaliarkkia. Yksityisten henkilöiden tarpeesen on toimitettu karttain ja asiakirjain kopioita 82 tilaajalle.

Ylihallituksen maantieteellinen osasto.

Aineksiksi maantieteellisiä karttatöitä varten ovat asianomaiset toimitusmaamittarit lähettäneet 320 kappaletta maantieteellistä pienoiskokokarttaa mittakaavassa 1: 20,000, mitkä sisältävät:

Uudenmaan läänissä	19,981	heht. tiluksia ja	287	heht. vettä,
Turun ja Porin	» 19,109	» » »	326	» »
Hämeen	» 626	» » »	—	» »
Viipurin	» 1,370	» » »	70	» »
Mikkelin	» 11,620	» » »	143	» »
Kuopion	» 63,719	» » »	3,321	» »
Vaasan	» 48,859	» » »	398	» »
Oulun	» 59,185	» » »	2,406	» »

Yhteensä 224,469 heht. tiluksia ja 6,951 heht. vettä.

Maantieteellisiä karttatöitä on muuten jatkettu seuraavasti:

a) Pitäjänkarttoja mittakaavassa 1: 20,000.

Pitäjänkarttain täydentämistä ja kunnossapitämistä niiden muutosten suhteen, joita täytyy toimittaa kylien ja talojen tultua siirretyksi pitäjästä toiseen, on edelleen jatkettu siten, että kylän- ja pitäjänrajoja on tarkastettu ja muutettu seuraavilla pitäjänkartoilla, nimittäin:

Uudenmaan läänissä: Orimattilan;

Turun ja Porin läänissä: Maarian ja Kaksikerran;

Viipurin läänissä: Käkisalmen, Kaukolan, Räisälän, Suistamon, Soanlahden ja Ruskealan;

Kuopion läänissä: Nurmeksen;

Vaasan läänissä: Alajärven, Karstulan, Virtain ja Atsärin; sekä

Oulun läänissä: Kuhmoniemen.

Sen ohessa on Vaasan läänissä eri kartalle erotettu uudeksi pitäjäksi Soini Alajärven pitäjistä.

Vuoden kuluessa Ylihallitukseen saapuneita pienoiskokokarttoja ja uusia teitä on pantu pitäjänkarttoille, tai niiden avulla täydennetty samoja karttoja, joista Kiihtelysvaaran ja Ilomantsin karttoille sitäpaitsi on merkitty maatumia. Niinikään on sanotuille karttoille merkitty Kuopion-Kajaanin rautatierata ja sivurata Kuggomin asemalta Lovisan-Vesilahden radalla Röjsjön turvepehku-tehtaalle Pernajan pitäjässä.

Kemijärven ja Kuusamon pitäjissä verollepanoa ja isojakoa varten viireillä olevassa tilusmittauksessa mittakaavassa 1:8,000 laadittuja kantakarttoja on Ylihallituksessa tilivuoden kuluessa pienennetty mittakaavassa 1:20,00 tekeillä oleville uusille pitäjänkarttoille, Kemijärven pitäjää noin 39,500 ja Kuusamosta noin 20,500 hehtaaria. Muista tekeillä olevista uusista pitäjänkarttoista on Ylistaron pitäjänkartta valmistunut, jotavastoin Sodankylän pitäjän uuden kartan laatimista mittakaavassa 1:100,000 ei vielä kukaan ole ainesten puutteessa voitu jatkaa. Työn alle on pantu uusi kartta Helsingin pitäjistä, jonka ohessa aikaisemmin valmistuneita uusia pitäjänkarttoja Sahalahden ja Kuhmalahden pitäjistä on täydennetty uusilla mittauksilla.

b) *Kihlakunnankarttoja mittakaavassa 1:100,000.*

Kihlakunnankarttoja on täydennetty samoissa kohdin kuin ylempänä mainittuja pitäjänkarttoja.

Tekeillä olevista uusista kihlakunnankartoista on Lohjan ja Pernajan kihlakunnankartat piirretty, väritetty ja osaksi kirjoitettu, Maskun kihlakunnan pitäjistä noin puolet piirretty, mutta työ Korsholman ja Ilomantsin tekeillä olevilla uusilla kihlakunnankartoilla on seissut uusien tilusmittausten ja kenttätarkastusten tuloksia odottaessa. Alulle on myös pantu uudet kartat Raaseporin ja Piikkiön kihlakunnasta, jonka ohessa aikaisemmin valmistuneista uusista kihlakunnankartoista painattamista varten Lapuan, Ulvilan, Ilmajoen ja Halikon karttoja on täydennetty ja kaksi ensinnä mainittua osakeyhtiö Lilius & Hertzbergille kaiverrettavaksi annettu.

Tarkastuksia kedolla Ilomantsin kihlakunnan uutta karttaa varten, mitkä tarkastukset osaltaan samalla tulevat olemaan alustana laadittavalle uudelle yleiskartan lehdelle E 5, ovat jatkaneet Ylihallituksen kartanpiirustajat I. Heikel ja K. V. Knuutila, joista Heikel tarkasti loppuun Ilomantsin ja Knuutila samoin loppuun Kiihtelysvaaran pitäjän, minkä ohessa Knuutila toimitti Hel-

singin kihlakunnan uutta karttaa varten tietarkastuksia ja mittauksia Tuusulan, Sipoon, Mäntsälän ja Nurmijärven pitäjissä. Kustannukset, mitkä suoritettiin Ylihallitukselle maantieteellisiä karttatöitä varten armollisella kirjeellä 20. Syyskuuta 1902 myönnetystä 12,000 markan vuotuisesta määrärahasta, nousivat molempien työstä yhteensä 2,984 markkaan 30 penniin.

Inarin ja Utsjoen pitäjissä maamittarien toimittamien maantieteellisten mittausten (mittakaavassa 1:100,000) ja metsänhoitajien toimittamien metsäntaksoitusmittausten (mittakaavassa 1:50,000) piirtämistä sanotuista kunnista mittakaavassa 1:100,000 laadittavalle uudelle kartalle on nyttemmin tilivuoden kuluessa jatkettu, kun tulokset metsänhoitajien aikaisemmin toimittamista kolmioimisista ja Ylihallituksen tilivuoden edellisenä vuonna alkuunpanemasta ja tilivuonna, kuten alempana mainitaan, jatkamasta II luokan kolmiomittauksesta jo ovat lasketut.

c) *Suomen yleiskartta mittakaavassa 1:400,000.*

Suomen yleiskartan uusien lehtien laatiminen on vuoden kuluessa edistynyt niin, että

lehti F 4 (Viipuri) on painosta ilmestynyt ja nousivat kaikki sen painatuskustannukset 1,590 markkaan;

lehden F 5 (Käkisalmi) kivipiirroksesta otetulle mustalle vedokselle on kirjoitettu nimet ja nämä kaiverrettu;

lehden E 4 (Kuopio) situatsionin puhtaaksi piirtämistä on jatkettu;

lehden E 5 (Sortavala) asteverkko on konstrueerattu ja piirretty kuin myös kiinnepisteet laskettu ja merkitty; sekä

lehden A 4 piirtämistä uusien mittausten perusteella on jatkettu.

Yleiskartan uusien lehtien laatimista varten on yhteensä 12 pitäjänkarttaa pienennetty mittakaavaan 1:100,000.

Maantieteellistä mittausta yleiskartan lehteä A 4 vastaavalla alueella Inarin pitäjässä ovat vuoden kuluessa jatkaneet ylimääräinen virkamies Ylihallituksessa varamaamittari Onni Ollila ja maanmittausauskultantti Kyösti Haataja niin että Ollila mittasi Räkijärven itäpuolella erään alueen sekä Tshuolisjärven ja Tuulisjärven itäpuolella Norjan rajaan saakka ulottuvan Wätsherin tunturiseudun kuin myöskin alueen Mihkäljärven ja Nitshjärven länsipuolella Paudijärveen ja Tshuittijokeen saakka, yhteensä noin 90,000 hehtaaria ja Haataja Paudisjärven ja Tshuittijoen länsipuolisen alueen Syysjärveen ja lehden A 3 rajaan saakka, yhteensä noin 80,000 hehtaaria. Kustannukset näistä töistä, mitkä suoritettiin armollisella kirjeellä 12. Joulukuuta 1901 myönnettyin varain säästetyllä jäännöksellä, nousivat tilivuoden menosääntöön tarkoitusta varten otettuun summaan 6,300 markkaan.

Tilivuoden edellisenä vuonna alkuunpantua II luokan kolmiomittausta jatkoi tilivuoden kuluessa Ylihallituksen ylimääräinen virkamies Onni Ollila yhdistäen edellisenä vuotena määräämänsä kolmiketjun Peldoavien y. m. pisteiden kautta Metsähallituksen Inarin pitäjässä viime vuosina kolmiomittanollisesti määräämiin pisteisiin Palovaara ja Luosmavaara. Tämän yhdistävän kolmiomittauksen kautta on Ylihallituksella siis yleiskarttaa ja mittakaavassa 1:100,000 piirrettävää karttaa varten käytettävänään yhtenäinen kolmiopistejakso Polmakista länteen Inarinjoelle ja etelään Sodankylän pitäjän pohjoiseen osaan saakka. Kustannukset edellä mainituista vuoden kuluessa toimitetuista kolmiomittauksista, jotka nousivat 2,086 markkaan 50 penniin, suoritettiin Ylihallitukselle maantieteellisiä karttatöitä varten armollisella kirjeellä 20. Syyskuuta 1902 myönnetystä 12,000 markan vuotuisesta määrärahasta.

Loppuun myydyistä yleiskartan lehdestä E 4 oli tilivuoden kuluessa otettu uusi, korjattu 1,000 kappaleen suuruinen painos, jonka kustannukset nousivat 1,585 markkaan.

Sen ohessa on yleiskartan kiville C 3, D 3, ja E 4 kaiverrettu Oulun—Tornion, Raahen—Lapin, Kuopion—Iisalmen ja Savonlinnan—Elisenvaaran rautatieradat ja nämät painatettu sanotuista lehdistä Ylihallituksessa läytyviin painoksiin; kustannukset tästä työstä tekivät 255 markkaa.

Tulot vuoden kuluessa myydyistä yleiskartan lehdistä tekivät 2,733 markkaa 99 penniä.

d) *Karttatöitä erityisiä tarkoituksia varten.*

Keisarilliselle Senaatille

laadittu kartta Rikkolan talon N:o 10 ja Brovikin talon N:o 2 välisestä rajasta Pyhityn kylässä Pieksämäen pitäjää; piirretty yhteensä 72 kappaleelle yleiskartan lehtiä A 2, 3, 4, B 2, 3 ja 4 erinäisiä ehdotettuja tiensuuntia; laadittu kartta erinäisistä Haminan kaupungille kuuluvista tiloista Pampyölin, Sivatin ja Salmen kylissä Vehkalahden pitäjää; täydennetty Senaatin telefontikarttaa; väritetty tilastollinen kartta, näyttävä rukiin- ja ohrankotoalueita; tehty rajakartta Matkunkartanon tiluksista Urjalan pitäjässä; jonka ohessa erityisiä karttoja on laadittu valaisemaan Ylihallituksen antamia lausuntoja.

Oulun läänin kuvernörille

täydennetty 2 yleiskartan lehteä Oulun—Tornion rautatieradalla.

Piiri-insinörille Oulun piirissä

laadittu kartta Inarin järvestä vesistöineen ja laskujokineen.

Viipurin läänin maanmittauskonttoriin

laadittu kartta Salmin pitäjän Palojärven kylän pelloista.

Viipurin linnoituksen sotilasviranomaisia varten

valmiille kartalle mittakaavassa 1:21,000 merkitty Viipurin linnoitusplanadin piirissä olevien tilojen rajoja ja näistä tiloista laadittu erityinen luettelo.

Tilattoman väestön alakomitealle

laskettu mittakaavassa 1:400,000 kuntien pinta-alat Oulun, Vaasan, Turun ja Porin sekä Uudenmaan lääneissä.

Ylihallituksen omaksi tarpeeksi

täydennetty Ylihallituksen telefonikarttaa.

e) *Topograafisia karttoja.*

Keisarillisen Senaatin määräyksen mukaan 2. Helmikuuta 1886 Ylihallitukseen vuoden kuluessa lähetetyistä, venäläisten topograafien tekemistä, Pietarissa valokuvatuista topograafisista kartoista on 7 lehteä nimien puolesta oikaistu ja väritetty.

Sittenkun Keisarillinen Senaatti Maanviljelystoimituskunnan kirjeen mukaan 21. Toukokuuta 1904 määräsi, että myöskin se sokea kappale Suomen topograafista karttaa, jota on säilytetty Senaatin Sotilastoimituskunnassa, mutta sanotun toimituskunnan lakkautettua jätettiin Maanviljelystoimituskunnan säilytettäväksi, Maanmittauksen Ylihallituksessa väritettäisiin, on Ylihallitus käskyä noudattaakseen pannut työn vireille, ja on tilivuonna yhteensä 14 kaksoislehteä puheenalaista karttaa väritetty.

Maantieteellisen osaston töihin on ottanut osaa 2 ylimääräistä virkamiestä sekä 3 vakinaista ja 10 ylimääräistä piirustajaa, niiden joukossa 11 naista. Sen ohessa on Ylihallituksessa topograafisten karttain värittämistä varten ollut 1 ylimääräinen virkamies ja 2 naispiirustajaa, jotka, milloin aikaa heillä siihen on riittänyt, ovat työskennelleet myöskin maantieteellisen osaston muissa karttatöissä.

Maamittarikunta.

Maamittarikunnan virkamiehistössä on tapahtunut seuraavia muutoksia, nimittäin:

Mikkelin läänin lääninmaanmittauskonttorin sihteeri Karl Gustaf Nyman on kuollut 24. Elokuuta ja maanmittausauskultantti Vilho Horttanainen on 27. Syyskuuta nimitetty sanottuun virkaan; yksi nuorempi komisionimaamittari on nimitetty vanhemmaksi komisionimaamittariksi ja kolme varamaamittaria nuoremaksi komisionimaamittariksi;

kaksitoista maanmittausauskultanttia on määrätty varamaamittariksi; seitsemäntoista auskultanttia on oikeutettu toimitusmiehinä antamaan vaadittuja lausuntoja riita-asioissa, neuvottelemaan ja määräämään isojaon ja veronlaskun perusteista sekä toimittamaan niissä sattuvia jyvityksiä;

kaksitoista oppilasta on otettu auskultantiksi;

kaksikymmentäneljä oppilasta on valtuutettu päämiehen vastuulla toimittamaan tilusten mittausta ja kartallepanoa sekä laillisessa järjestyksessä määrättyin, kedolla selvästi merkittyin laillisen voiman saaneitten rajain pyykitystä kuin myös kihlakunnanoikeudessa vahvistettavaksi ilmoittamaan lakivoimaisia maanmittaustoimituksia; ja

neljäkymmentäseitsemän uutta oppilasta on maamittarikuntaan kirjoitettu.

Mitä tulee niihin maamittareihin, jotka vuoden kuluessa ovat toimessa olleet, kuin myös heidän tekemiinsä töihin, maamittareille tuomittuin palkkojen määrään sekä siihen, mitä ja mimmoisia maanmittaustoimituksia vuoden kuluessa on päätökseen saatu y. m., käypi tarkemmin selville oheenpannuista luetteloista, joista seuraavat summittaiset ilmoitukset tässä esiintuodaan:

	Uudenmaan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Summa.
Lite I.									
<i>Tiiviotena maseudulla työskentelevien maamittarihenkiiöiden lukumäärä oli seuraava:</i>									
Komisioni- ja varamaamittareita	14	28	14	28	9	15	39	38	185
Auskultantteja	4	6	4	3	1	9	13	5	46
Oppilaita	8	21	14	23	5	19	30	39	159
Summa	26	55	32	54	15	43	82	85	390
<i>Maamittarien työpäiviä on käytetty:</i>									
toimitusmatkoihin	299	644	298	816	298	611	827	940	4,733
kokouksiin	175	277	173	270	72	201	492	162	1,322
tilusten kartallepanoon	454	1,161	733	942	439	1,234	2,415	4,037	11,415
alanlaskentoon ja selittämiseen	320	623	457	484	188	409	1,108	2,551	6,140
ijyvitykseen ja luokitukseen	105	261	145	519	122	322	645	360	2,479
jakamiseen kartalla	850	470	181	367	76	320	1,584	308	4,106
rajain avaamiseen ja pyykitykseen	294	1,320	518	928	234	779	1,945	863	6,881
maantieteellisiin töihin	—	4	—	—	—	—	5	140	149
sekalaisiin toimituksiin, niinkuin riidan selvityksiin, tienjakoihin y. m.	1,134	2,651	1,103	1,440	528	2,273	5,474	4,028	18,631
virkatöihin toimitusten ulkopuolella.	1,412	4,680	2,649	4,016	1,849	3,190	5,275	3,957	27,008
Summa	5,043	12,071	6,207	9,792	3,806	9,339	19,770	17,346	83,364
<i>Toimitusmatkoja: kilometriä</i>	35,881	50,846	27,569	108,003	23,796	40,604	81,856	71,547	440,182
Toimitettuja töitä:									
Kartalle otettu:									
viihlytyä maata, hehtaaria	3,447	9,794	4,598	5,454	1,808	5,696	14,301	36,143	81,241
metssämaata	6,473	22,100	11,893	22,618	11,324	35,371	54,238	544,868	708,885
järviä ja vesistöjä	—	63	4	36	124	391	2,898	41,639	45,155
Summa	9,920	31,957	16,495	28,108	13,256	41,458	71,437	622,650	835,281

Laskettu ja selitetty, hehtaaria	10,388	45,623	27,571	73,739	26,284	59,434	128,799	642,190	1,014,023
Kartalle jaettu, osakkaita	445	492	189	2,291	221	646	1,447	805	6,536
» » hehtaaria	42,866	30,621	14,747	64,039	19,436	66,596	113,786	71,891	424,002
Avattu rajoja, metriä	775,026	3,753,059	894,769	3,239,617	602,161	2,054,520	6,070,046	4,483,298	21,872,496
Tehty rajapyykkejä	3,523	14,558	8,412	11,917	1,794	5,054	10,657	7,239	58,154
Maamittarien palkkiot, jotka vuoden revisionissa tuomittiin maksettaviksi, tekivät Smk.	42,732	68,934	34,128	151,071	41,761	91,850	257,678	307,288	995,392
Liite 2.									
<i>Näyttää missä kytkäksissä ja millä tiloilla veronpomo-, isojako- tai jaonjärjestely-tehtäviä tili-</i>									
<i>vuotena on ollut käsitellyn alaisina.</i>									
Liite 3.									
<i>Veronpomo-, isojako-, tilusjärjestely- ja jaontäydennystoimituksia on vuoden kuluessa loppuunsaatettu:</i>									
jakokunnissa, luvultaan	21	26	8	2	5	4	8	11	85
taloissa tai uudistiloilla, luvultaan	146	171	116	2	67	33	164	39	738
mantaaliluku	62,12	61,61	39,21	0,80	8,27	6,96	40,98	4,39	224,34
hehtaarilla	29,821	30,173	17,089	670	22,212	9,285	27,605	50,954	187,759
Liite 4.									
<i>Talojen halkomisista on päätökseen saatettu:</i>									
vierellä osotettu luku taloja eli tiloja	27	37	16	554	59	74	276	90	1,133
osakkaan välillä	55	95	38	1,348	133	173	1,015	215	3,072
mantaalia	9,37	13,95	5,45	46,48	9,63	12,76	91,71	19,12	208,47
hehtaarilla	9,312	11,420	4,168	50,066	14,113	19,851	156,778	37,317	303,025
Liite 5.									
<i>Tilusten lohkomisella on jaettu vierellä olevaa määrää taloja eli tiloja</i>									
joten on tullut uusia tiloja, luvultaan	27	88	126	170	69	146	40	6	601
	84	240	168	375	168	300	84	12	1,391

	Uudenmaan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Summa.
joilla on yhteenluettuna mantaalia	9,98	34,38	16,43	16,93	11,24	20,13	7,65	1,57	118,31
» » hehtaaria	8,678	22,374	14,714	24,832	14,175	33,992	17,686	3,110	139,561
<i>Heijastoitimiksi, niinkuin riidanselvityksiä ja muita katselmuksia, sovintojakoja ja tienjakamisia y. m. on päätökseen saatettu, luvultaan</i>	229	92	164	1,091	32	129	50	97	1,884
Lilte G.									
<i>Palstatilan erottamisia.</i>									
Lääninmaamittarien Yihallitukselle ilmoittamia, Kuvernörien vahvistamia palstoituksia oli luvultaan	124	173	91	829	68	42	120	9	1,456
ja oli niiden ala hehtaareissa yhteensä	438	367	131	1,474	198	84	406	31	3,124
Erotettuun palstatilain tiluslauseus on ollut: vähempi kuin 1 hehtaari	56	111	45	475	24	13	44	3	771
1—3 hehtaarin vaiheella	29	29	35	196	27	18	43	3	380
3—5 » »	17	11	8	68	7	8	25	1	145
5—10 » »	17	20	3	83	8	3	6	1	141
10—25 » »	4	1	—	7	1	—	—	1	14
yli 25 hehtaaria	1	1	—	—	1	—	2	—	5
Vuodesta 1903 sllirrettyjen maanmittaus- toimitusten luvut olivat:									
isojakoja ja veronpanoja	92	244	82	47	14	17	78	125	699
halkomisia	176	805	215	1,546	451	1,054	1,178	316	5,741
muita toimituksia	415	359	328	977	116	92	107	181	2,575

Tilivotona on toimeenpantavaksi käsketty:

isojakaja ja veronpanoja	15	30	13	23	5	9	5	4	104
halkomisia	80	256	120	1,035	178	577	308	146	2,695
muuta toimituksia	277	82	217	1,015	45	168	68	57	1,929
Summa	1,055	1,776	975	4,643	809	1,917	1,739	829	13,743
Niistä on vuoden kuluessa poisluukuun pantu, osaksi päätyneinä, osaksi peruutettuina ja osaksi muista syistä enemmän toimen varaan jättämättömiä	366	357	275	2,137	229	129	518	195	4,206
Silrto vuoteen 1905.									
Isojakaja ja veronpanoja, jotka riippuivat: maamittarien toimesta	53	180	72	36	13	11	67	53	485
virastojen »	27	59	11	11	5	4	8	58	183
Halkomisia, jotka riippuivat: maamittarien toimesta	108	498	196	1,214	358	762	991	334	4,441
virastojen »	43	343	40	344	80	308	30	45	1,233
Muita toimituksia, jotka riippuivat: maamittarien toimesta	299	276	340	175	95	123	116	114	1,538
virastojen »	164	73	41	726	34	8	9	30	1,085
Summa	689	1,419	700	2,506	580	1,216	1,221	634	8,965

Vuoden kuluksessa laillisesti päättyneiden tilinsjakojen laajuus ja laatu nähköön seuraavasta yhteenvedosta.

	Jaon kautta syntyneiden tilain												Maanomistajain jakotoumituskulut, paitsi maamittarin palkkiota.							
	Ala hehtaareissa.						Lukumäärä.						ennen järjestelyä.	järjestelyn jälkeen.	Summa.	7000				
	Manttaali.	Peltoa.	Niittyä.	Metsämaata.	Joutomaata.	Summa.	joista kukin on saanut			joista kukin on saanut										
							Paikallaan asuvia,	Ulosmuuttaneita,	Summa.	1 palstaa.	2 palstaa.	3 palstaa.	4 palstaa.	yli 4 palstaa.	1 palstaa.	2 palstaa.	3 palstaa.	4 palstaa.	yli 4 palstaa.	
Uudenmaan lääni	69,6678	6,132	4,733	26,003	1,991	38,859	126	63	32	24	49	16	11	6	4	2	333	567	143	76,94735
Turun ja Porin »	95,1191	5,566	5,329	23,915	2,344	37,154	74	61	44	38	101	18	12	15	5	5	373	1,104	440	65,01759
Hämeen »	38,6412	2,681	2,510	18,379	703	24,273	96	50	22	21	30	14	7	8	—	1	249	358	123	70,49834
Viipurin »	50,0201	3,762	6,313	54,731	1,584	66,390	219	285	280	174	87	169	144	95	53	84	1,540	—	—	134,34128
Mikkelin »	21,9133	1,519	2,240	24,277	1,302	29,388	130	80	29	10	4	47	8	5	2	—	315	—	—	20,39849
Kuopion »	32,2364	1,699	4,159	42,563	4,111	52,532	218	111	80	44	19	12	8	4	2	502	—	—	29,12530	
Vaasan »	114,7789	13,167	19,275	151,083	4,000	187,525	202	200	204	208	388	15	52	67	52	40	1,428	1,593	541	370,20820
Oulun »	22,7036	704	4,340	27,306	15,172	47,522	4	18	31	45	105	1	5	12	10	14	245	12	9	61,38870
Summa	425,1054	35,230	48,899	368,257	31,207	433,593	1,069	868	722	564	783	292	247	212	130	98	4,985	3,634	1,256	827,92525
Vuonna 1903 olivat nämät	303,8971	22,906	32,868	291,203	32,716	379,693	931	761	643	392	443	218	167	144	85	53	3,837	1,153	443	419,54641
» 1902 » »	278,7795	18,820	31,198	255,969	23,640	329,627	716	723	664	450	453	205	216	187	89	48	3,751	5,187	947	394,18038
» 1901 » »	247,3026	15,739	26,528	237,949	21,955	302,171	608	637	552	353	318	261	196	117	76	39	3,157	1,396	616	351,58110
» 1900 » »	237,8433	15,594	25,516	202,992	16,606	260,708	495	473	476	318	376	237	133	103	80	69	2,760	1,764	962	385,54273
» 1895 » »	305,96	15,299	29,963	233,536	19,945	298,793	307	622	707	400	266	166	290	259	124	50	3,191	1,690	377	559,24674
» 1890 » »	127,99	5,471	11,164	82,381	21,247	120,263	174	237	237	169	186	26	47	50	35	35	1,193	613	245	110,69974
» 1887 » »	196,76	8,539	16,739	101,898	6,067	133,243	239	317	306	186	140	22	62	50	43	32	1,397	1,298	293	—

I. Isojakaja, halkomisia, lohkomisia ja jaonjärjestelyä.

Niiden riitojen ja valitusten ratkaisemista varten, jotka ovat syntyneet isojakoja ja halkomisista toimitettaessa, on alempana mainittu luku jakotoimituksia ollut maanjako-oikeuden käsittelyn alaisina ja sanotun oikeuden siinä annetuista päätöksistä tullut Kelsarillisen Senaatin tutkittavaksi:

		Lukumäärä.	
		Maanjako-oikeuden käsittelyä jake- riitoja.	Valituksia maan- jakooikeuden pää- töksistä.
Uudenmaan	länissä: isojakotoimituksissa	10	—
	halkomisissa	1	—
Turun ja Porin	» isojakotoimituksissa	10	—
	halkomisissa	2	—
Hämeen	» isojakotoimituksissa	3	1
	halkomisissa	1	4
Viipurin	» isojakotoimituksissa	1	—
	halkomisissa	60	1
Mikkelin	» isojakotoimituksissa	2	—
	halkomisissa	7	1
Kuopion	» isojakotoimituksissa	—	1
	halkomisissa	12	3
Vaasan	» isojakotoimituksissa	4	6
	halkomisissa	4	3
Oulun	» sn	1	1
Summa		118	21

Mitä tulee niiden apurahain ja etumaksujen määrään ulosmuntojen edistämiseksi, jotka armollisen julistuksen mukaan 26. Maaliskuuta 1889 saadaan yleisistä varoista antaa asianomaisille tilanomistajille, ovat, Ylihallitukselle tulleitten tietojen mukaan, asianomaiset Kuvernörit tilivuotena maksettavaksi määränneet seuraavat summat, nimittäin:

	Apurahana.		Etumaksuna.	
	<i>Smc</i>	<i>7st</i>	<i>Smc</i>	<i>7st</i>
Uudenmaan läänin Kuvernöri	675	—	22,277	83
Turun ja Porin » »	2,600	—	41,022	40
Hämeen » »	1,400	—	—	—
Viipurin » »	4,480	—	22,202	02
Mikkelin » »	645	—	978	25
Kuopion » »	1,700	—	15,101	05
Vaasan » »	9,925	—	373,008	80
Oulun » »	600	—	3,557	63
Summa	22,025	—	478,147	98

Ennen mittaamattomain kruununmaitten mitta- ja kartallepano semmoista tutkimista varten, josta säädetään 13. Lokakuuta 1892 annetussa armollisessa asetuksessa kruununmaan antamisesta viljeltäväksi ja uudistaloin perustamiseksi on edistynyt seuraavalla tavalla ja tuottanut kruunulle tässä näytettyjä kustannuksia. nimittäin:

Vuosiuku.	Pitäjä.	Maamittari.	Mitattu hehtaaria mitta-kaavassa		Maamittarin palkkio.			Käytettyjen apurien				
			1 : 8,000.	1 : 16,000.	Lopullisesti ulostuomitu.	Ehunnaksu.	Lukumäärä.	Palkkiot.				
								Yhteensä.		Hehtaarilta mittakaav.		
			<i>Smc.</i>	<i>7/16</i>	<i>Smc.</i>	<i>7/16</i>		<i>7/16</i>	<i>7/16</i>			
Kuoplon, Vaasan ja Oulun läänissä:												
1894	—	—	39,313	47,318	11,727	38	15,800	9,231	22,704	99	37,0	17,2
1895	—	—	21,334	85,261	49,458	29	—	7,714	20,118	85	34,2	15,0
1896	—	—	21,845	52,576	23,075	30	550	7,792	19,339	35	37,0	21,4
1897	—	—	33,764	71,894	24,021	02	8,700	8,229	24,284	54	34,6	17,5
1898	—	—	41,412	91,516	27,611	80	21,470	14,688	45,563	27	51,3	27,0 ¹⁾
1899	—	—	43,187	90,979	48,519	82	14,900	14,088	45,982	78	42,8	30,2
1900	—	—	48,155	137,822	33,541	89	32,100	16,667	59,113	14	40,4	28,7
1901	—	—	44,726	196,708	57,393	28	31,000	20,630	74,328	28	47,4	27,0
1902	—	—	49,993	225,299	135,645	08	10,200	27,093	92,255	67	44	31
1903	—	—	54,742	293,140	62,990	01	34,900	28,637	96,280	01	41,4	25,1
Vaasan läänissä:												
1904	Alajärvi	J. H. Aalto	5,900	—	12,268	36	—	1,034	2,712	65	46,0	—
»	Kivijärvi	F. L. Mahlberg	—	—	8,113	76	—	—	—	—	—	—
»	Lestijärvi	T. Heikel	1,400	—	—	—	200	674	1,656	62	118,3	—
Oulun läänissä:												
»	Suomussalmi	M. Sylvén	12,288	—	6,673	91	—	1,576	4,472	—	36,4	—
»	Kuhmoniemi	E. Tidström	7,734	—	13,945	23	—	1,123	3,217	75	41,6	—
»	»	J. V. Ikonen	9,016	—	4,887	95	—	1,277	3,490	50	38,7	—
»	Ylitornio	J. Haataja	—	1,281	315	92	—	39	156	—	—	12,2
»	Tervola	A. A. Gustafsson	—	—	3,608	84	—	—	—	—	—	—
»	Rovaniemi	O. Sjöstedt	—	7,429	4,696	13	—	520	2,003	50	—	27,0
»	»	J. H. Luoma	—	28,950	19,537	90	—	1,647	6,246	75	—	21,6
»	»	J. F. Pitkänen	—	34,665	11,197	34	—	2,077	7,772	77	—	22,4
»	Kolari	E. Lassila	—	29,027	7,185	68	—	2,006	7,609	75	—	26,2
»	»	E. Forstén	—	—	16,065	19	—	—	—	—	—	—
»	Pudasjärvi	E. Bergh	—	22,345	5,857	92	—	1,375	4,877	45	—	21,8
»	»	J. Jansson	—	35,973	15,809	54	—	2,469	8,083	11	—	22,6
»	Taivalkoski	A. E. Myrberg	—	31,380	7,603	45	—	1,989	7,057	75	—	22,5
»	Simo	V. M. Tervo	—	28,519	—	—	6,300	1,490	5,692	87	—	20,0
Summa v. 1904			36,338	219,569	137,767	12	6,500	19,296	65,049	47	—	—
Apurien palkkiot keskimäärin hehtaarilta											42,8	22,5

¹⁾ Käsittää osaksi myös 1897 vuoden mittausta.

Tanlu toimessa maamittareista, tehdyistä maanmittaus töistä, maamittareille tuomitusta korvauksesta ja maanmittaus-
toimitusten luvusta alempana mainittuina vuosina:

Keskimäärin vuosina	Maamittarien luku.				Tehtyjä töitä.				Tuomitut korvaus maamittareille.		Laillisesti päättyneitä.		Päättyneiden sekalaisten toimitusten luku.				Toimitusten luku.			
	Komisio- ja varamaamittareita.	Auskultantteja.	Oppilaita.	Summa.	Mitattu hehtaaria.	Laskettu ja selitetty, hehtaaria.	Kartalle jaettu, osakkaiden luku.	Avattu rajoja, kilometriluku.	Tehtyjä rajapyykkejä, määrä.	Summa.	Keskimäärin kullekin maamittarille, oppilaita lukuunottamatta.	Isojakoja y. m., talojen luku.	Halkomisia, osakkaiden luku.	Päätymättömiä edelliseltä vuodelta.	Vuoden kuluessa lisäantullut.	Vuoden kuluessa päättyneet.	Enempää tointa varten.			
1850—59	130	46	51	227	262,645	412,060	—	14,512	24,332	322,298	1,851	756	982	848	3,266	1,424	1,438	3,264		
1860—69	123	36	37	196	206,658	340,317	—	12,963	28,068	319,601	2,013	792	930	881	3,489	1,159	1,259	3,389		
1870—79	105	24	23	152	80,449	140,960	1,718	10,583	23,153	241,668	1,865	784	621	640	2,846	1,269	1,288	2,877		
1880—89	79	32	62	173	164,176	222,295	2,084	8,819	22,879	337,528	3,045	380	916	612	2,446	1,262	1,320	2,288		
1890—99	116	34	100	270	278,632	359,149	3,115	13,808	36,132	523,661	3,075	768	965	670	3,366	1,901	1,536	3,732		
1900	155	56	117	328	496,512	641,822	5,453	17,609	44,378	686,225	3,253	719	1,785	1,056	6,493	3,358	2,768	7,088		
1901	169	47	144	360	357,391	795,139	5,364	21,408	45,986	837,064	3,875	525	1,976	1,030	7,088	3,753	2,993	7,848		
1902	176	40	172	388	590,912	786,590	6,274	19,456	44,363	858,632	3,975	560	2,411	1,404	7,848	4,240	4,120	7,968		
1903	178	49	164	391	794,642	979,351	6,122	21,598	60,464	893,655	3,541	463	2,251	1,732	7,968	5,517	4,470	9,015		
1904	185	46	159	390	835,281	1,014,023	6,536	21,872	58,154	995,392	4,309	738	3,072	1,884	9,015	4,728	4,206	8,965		

Oheenpannusta liitteestä 7 selville käypi, että kolmestakymmenestä tili-
vuotena maanmittausvirkamiehiä vastaan Ylihallituksessa nostetusta kanteesta
virkavirheistä ja laiminlyömisistä kahdeksan on antanut aihetta asianomaisten
langettamiseen ja kaksikymmentäkaksi syytettä on rauennut sikseen, sittenkun
asia on tyydyttävästi selitetty.

Helsingissä, 30. Syyskuuta 1905.

J. Sjölin.

J. W. Broman.

